

Älä suostu!

HARMAA YLITYÖ ON POIS
PALKASTA JA VAPAA-AJASTA

SUPER
YKSITYINEN

Ylityöstä saat aina sinulle kuuluvan korvauksen.

Harmaa ylityö on pois palkastasi ja vapaa-ajastasi.

Mitä ylityö on ja miten se korvataan?

Ylityö on työnantajan aloitteesta työntekijän suostumuksella tehtävää työtä, joka ylittää vuorokautisen, viikoittaisen tai jaksolle suunnitellun säännöllisen työajan. Ylityötä muodostuu, kun työehtosopimuksessa sovittu säännöllinen työaika ylittyy.

Esimerkki: Työntekijää pyydetään jäämään vuoron lopussa vielä töihin tai vapaapäivältään ylimääräiseen vuoroon.

Ylityö edellyttää aina työnantajan aloitetta. Työnantaja ei voi kuitenkaan määrätä työntekijää ylitöihin. Ylityöhön on aina oltava myös työntekijän suostumus.

Ylityöstä on maksettava 50 prosentilla tai 100 prosentilla korotettua tuntipalkkaa. Jos työnantaja ja työntekijä niin sopivat, ylityökorvaus voidaan vaihtaa vastaavalla prosentilla korotettuun vapaa-aikaan.

Mitä on harmaa ylityö?

Harmaalla ylityöllä tarkoitetaan työtä, jota tehdään suunnitellun säännöllisen työajan lisäksi, mutta joka ei ole ylityötä, koska ylimääräisinä tehdyt työtunnit tasataan saman viikon tai tasoittumisjakson aikana vähentämällä suunniteltuja työvuoroja saman verran.

Esimerkki: Työnantaja pyytää tekemään ylimääräisen vuoron, mutta vaatii työntekijää samalla sopimaan, että ylimääräinen työaika tasoitetaan ottamalla jokin työntekijälle työvuoroluetteloon jo suunniteltu vuoro pois. Näin ylityötä ei synny.

	1. viikko	2. viikko	3. viikko	Tunnit yhteensä
Suunniteltu	40	40	35	115
Toteutunut	40 + 8	32	35	115

Esimerkki 1. Ylityötä ei synny, koska työntekijän suostumuksella seuraavan viikon työvuoroluetteloon tehtiin muutos ja työaikaa lyhennettiin 8 tuntia.

	1. viikko	2. viikko	3. viikko	Tunnit yhteensä
Suunniteltu	40	40	35	115
Toteutunut	40 + 8	40	35	115 + 8 = 123

Esimerkki 2. Ylityötä syntyi ensimmäisellä viikolla 8 tuntia. Työntekijä ei antanut suostumusta tuntien tasoittamiseen, joten ylityö korvataan 50 % korotettuna tuntipalkkana tai niin sovittaessa vapaana (8 x 1,5 = 12 t). Esimerkiksi yksityisen sosiaali- ja palvelualan työehtosopimuksen mukaan palkka on 11.2016 lähtien palkkaluokassa G17 ilman palvelusvuosilisiä 1876,67 €/kk, josta tuntipalkka on 11,51 € x 12 t = 138,12 €.

Voiko työnantaja tasata tunnit yksipuolisesti? Onko tuntien tasaamiseen pakko suostua?

Työn muodostuminen ylityksi ei oikeuta työnantajaa yksipuolisesti muuttamaan työvuoroluetteloa toisesta kohdasta. Työntekijän ei myöskään tarvitse suostua ylimääräisten tuntien tasoittamiseen saman viikon tai tasoittumisjakson aikana. Työnantaja ei saa painostaa työntekijää sopimaan tuntien tasoittamisesta ja niin sanotusta tunti-tunnista korvauksesta.

HARMAA YLITYÖ...

- on pois työntekijän palkasta tai vapaa-ajasta, koska tehdyt tunnit korvataan vain tunti-tunnista rahana tai vapaana, ei korotettuna.
 - *Esimerkiksi jos työntekijä tekee joka listassa yhden ylimääräisen vuoron, voi hän ottaessaan korvauksen tunti tunnista hävitä vuoden aikana jopa **yli 200 tunnin palkan**. Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuksen palkkaluokan G17 alimman kokemuspöortaan mukaan laskettuna tämä on yli 2300 €.*
- on pois eläkkeen perustana olevasta palkasta ► pienentää karttuvaa eläkettä
- on pois ansioon suhteutetuista etuuksista (esimerkiksi sairauspäiväraha, vuorottelukorvaus)
- on työnantajalle puhdasta säästöä henkilöstökuluissa (palkat ja työnantajamaksut)

Todellinen ylityön määrä ja henkilöstötarve eivät tule näkyviin, jolloin työpaikalla on vaikea perustella lisätyövoiman tarvetta. Lisäksi työn ja vapaa-ajan yhteensovittaminen vaikeutuu jatkuvien listamuutosten vuoksi.

HARMAALLA YLITYÖLLÄ ON TYÖNTEKIJÄLLE PALJON HAITTAPUOLIA. SIITÄ EI KANNATA MENNÄ SOPIMAAN.

**HARMAAN YLITYÖN
KITKEMISESSÄ TARVITAAN
JOKAISTA TYÖNTEKIJÄÄ!
PITÄKÄÄ YHDESSÄ HUOLI OIKEUKSISTANNE.
PARHAAT NEUVOT SAAT SUPERISTA.**

TYÖTÄ LÄHELLÄ IHMISTÄ

SuPer on Suomen suurin sosiaali- ja terveystalouden sekä kasvatusalan toisen asteen tutkinnon suorittaneiden ja aloille opiskelevien ammattiliitto.

SUOMEN LÄHI- JA PERUSHOITAJALIITTO SUPER RY

Ratamestarinkatu 12, 00520 Helsinki

puh. 09 2727 910

faksi 09 2727 9120

www.superliitto.fi

facebook.com/superliitto

Twitter, Instagram ja YouTube: superliitto

SUPER

YKSITYINEN